

УДК 747:72.04.01

ХУДОЖНЄ РІШЕННЯ ПОВЕРХНІ СТІН В ІНТЕР'ЄРАХ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Студ. А. Р. Столбухова, гр. БДІЗ-15
Науковий керівник доц. Д. Ю. Косенко
Київський національний університет технології та дизайну

Мета і завдання. Проаналізувати світову та вітчизняну практику оформлення стін в закладах дошкільної освіти.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є дизайн інтер'єру закладу дошкільної освіти (ЗДО). Предметом є художнє оформлення стін в інтер'єрі ЗДО.

Методи та засоби дослідження. Основним методом дослідження є аналіз світового та вітчизняного досвіду на основі зображень з інтернет-джерел.

Практичне значення отриманих результатів. Виявлення сучасних підходів до оформлення закладів дитячої освіти має значення для проектної практики, може бути включено до методичних рекомендацій до проектування ЗДО.

Результат дослідження. На розвиток особистості дитини, її пізнавальної самостійності впливає безліч факторів – стихійних і спеціально організованих, природних і соціальних. Поряд з іншими факторами розвитку особистості вчені і педагоги-практики виділяють середовище – оточення, в якому перебуває дитина і через яке вона себе реалізує як особистість, виявляючи самостійність через взаємодію з цим простором. Одним з таких факторів оточення є організація простору в освітніх закладах, зокрема оформлення. Стіни – це саме та частина приміщення, яка в першу чергу впадає в очі, це найбільша поверхня в інтер'єрі, що створює певну емоційну атмосферу в закладах.

Популярним способом оформлення стін в приміщеннях ЗДО в є фарбування різноманітними, нерідко яскравими фарбами. Використовується «ілюстраційне» оформлення: на стінах зображують пейзажі, казкові сюжети, персонажів мультфільмів тощо. Такі рішення здебільшого мають фрагментарний характер: увага приділяється скоріше деталюванню, виявленню персонажів, аніж загальній композиції чи колористичній атмосфері приміщення (рис. 1).



Рисунок 1. Приклади «ілюстраційного» оформлення стін в інтер'єрах ЗДО.

Інший підхід до оформлення стін бачимо як у світовому досвіді, так і у деяких вітчизняних дитячих садках, що побудовано останнім часом. Ці простори світлі, просторі, акуратні та без надмірного використання кольорів. Стіни зазвичай однотонні, з окремими

Сучасні матеріали і технології виробництва виробів широкого вжитку та спеціального призначення

Комп'ютерний дизайн інтер'єру і меблів

акцентами, що вирішуються у загальній, врівноваженій колірній гамі, та виділяються за рахунок світлоти або насиченості кольору (рис. 2). Наприклад, в інтер'єрі дитячого садка в Гамбурзі за проектом М'юка стіни є переважно білими; окремі акценти теплих відтінків синього та зеленого кольорів виділяють ігрові осередки, створюють більш затишну атмосферу в кутах приміщення. Ще одним прикладом є новий дитячий садок від Buro 4. В ньому дизайнери не прагнули втілити всю колірну палітру для оформлення простору. Вони підійшли до цього більш лаконічно використовуючи білий та теплий жовтий колір, а в якості доповнення виступила природна фактура дерева. Стіни вони також оформили дуже цікавим засобом, не використовуючи різноманіття фарб, не малюючи мультфільми та персонажів, а взяли лише дерев'яні панелі, з яких також створені меблі у вигляді будиночків, та створили на стінах гори, моря і міста. Інтер'єр викликає зацікавлення, але не набридає та не дратує, не нав'язує дітям готові сюжети для ігор та фантазій.



Рисунок 2. Ліворуч – інтер'єр дитячого садка за проектом М'юка (Гамбург).
Праворуч – інтер'єр дитячого садка за проектом Buro 4 (Київ).

Немає точних даних щодо того, яким чином впливають на дітей дошкільного віку ті чи інші підходи до оформлення стін в інтер'єрі дитячого садка. Але можна припустити, що перевантаження інтер'єру сюжетними розписами не є найкращим варіантом. Такі розписи здебільшого є колористично неврівноваженими, не створюють певної емоційної атмосфери, навпаки – дратують. Постійне споглядання незмінних характерних зображень обмежує творчу уяву, сприяє шаблонному мисленню. Врешті, кустарно виконані розписи шкодять розвитку художнього смаку дитини. В транзитних просторах (в коридорах, на сходах) діти можуть відволікатись, розглядаючи малюнки, замість того щоб бути уважними і дивитися куди вони йдуть. Це може бути навіть небезпечним, призводити до падіння та травмування дитини.

Висновок. Розповсюдженим у вітчизняній практиці є «ілюстраційний» підхід до оформлення стін приміщень закладів дошкільної освіти. Такі рішення зустрічаються виконані як кустарно, так і професійними дизайнерами. Переважно таке оформлення стін є фрагментованим, не створює цілісної композиції та колористичної атмосфери. З погляду психології подібні рішення викликають певні сумніви, оскільки вочевидь втомлюють сприйняття, набридають, обмежують розвиток дитини набором шаблонів, не сприяють розвитку художнього смаку та фантазії, а в окремих випадках (наприклад, на сходах) можуть дезорієнтувати і навіть призвести до травмування. Інший підхід базується на прагненні створити цілісну композицію, певну емоційну атмосферу, настрій. В такому підході використовуються спокійні, світлі кольори з окремими акцентами, значна кількість натуральних матеріалів (дерево, тканина). Врівноважені колірні рішення дозволяють дитині перебувати в робочому настрої, не нав'язують жодних шаблонів сприйняття, але сприяють проявам власної фантазії, дають поле для розвитку самостійності.

Ключові слова: дизайн інтер'єру, освітній простір, заклади дошкільної освіти, оформлення інтер'єру